

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/154/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118208877
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118208877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ J. J. A., Q.. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, Sabinov, 2/ Y. A., Q.. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, Sabinov, o zaplatenie 14.805,40 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 13.910,12 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13.068,63 eura od 1.7.2018 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 150 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 88 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 06.08.2018 sa domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy 14.805,04 eura s úrokom vo výške 5,49 % p.a. zo sumy 12.664,11 eura od 01.07.2018 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 13.068,63 eura od 01.07.2018 do zaplatenia.

2. Nárok uplatnil zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou bol žalovaným poskytnutý medziúver 13.000 eur. Keďže žalovaní úver riadne nespĺacali, listom zo dňa 17.03.2017 bola vyhlásená jeho mimoriadna splatnosť. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 235,89 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 13.000 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 12.764,11 EUR (istina). Dĺžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (17.03.2017) predstavuje sumu vo výške 13.168,63 eura, pričom pozostáva z istiny vo výške 12.764,11 eura a z nezaplatených 5,49 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 13.000 eur do 17.03.2017 spolu vo výške 404,52 eura. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní uskutočnili vklady vo výške 100 eur. Nezaplatené poplatky vo výške 120 eur si neuplatňujú.

3. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe uviedli, že ich situácia vznikla na základe zlej finančnej situácie, nakoľko príjem žalovanej v 1. rade nepostačoval na pokrytie základných životných potrieb rodiny. Žalovaný v 2. rade nemal taktiež dostatočný príjem, aby riadne a včas uhradili predpísanú splátku. S Prvou stavebnou sporiteľňou sa snažili dohodnúť na novom splátkovom kalendári, ale nesúhlasila. Telefonicky sa pokúšali dohodnúť na nižších splátkach, ale žalobca žiadal platiť minimálne 300 eur mesačne. Takúto

sumu si zo svojho rodinného rozpočtu nemohli dovoliť uvoľniť. Je im ľúto, že sa dostali do tejto situácie. Nemôžu si dovoliť vyplatiť celý dlh voči žalobcovi naraz. Žalovaná v 1. rade v súčasnosti poberá len rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur. Žalovaný v 2. rade je zamestnaný ako SZČO. Sú schopní splácať po 100 eur.

4. Žalobca v replike vyjadril súhlas s tým, aby súd zaviazal žalovaných splácať dlžnú sumu formou pravidelných mesačných splátok, avšak vzhľadom na výšku dlžnej sumy minimálna výška akceptovateľnej splátky je 250 eur s tým, že už aj táto splátka je nižšia ako žalobca štandardne poskytuje. Navrhovaná splátka vo výške 100 eur nie je vzhľadom na výšku dlžnej sumy postačujúca..

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaných, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými podmienkami stavebného sporenia pre fyzické osoby, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti s doručenkami, upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, výpismi z účtu medziúveru, vyjadreniami strán sporu, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 15.04.2015 bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými ako dlžníkmi pod č. XXXXXXXXXXX. Do času, kým žalovaní ako dlžníci splnia podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru bol žalovaným poskytnutý medziúver vo výške 13.000 eur, dlžníci sa zaviazali zaplatiť celkovo 22.936,64 eura. Dohodnutá bola úroková sadzba medziúveru 5,49 % p.a. Mesačne mali žalovaní vkladať na účet stavebného sporenia 34,51 eura. Výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru bola stanovená na 59,48 eura a počet splátok bol 150, pričom ich splatnosť nastala 15. deň v mesiaci. Výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy mala byť 7.663,38 eura s úrokovou sadzbou 2,90 % p.a. Výška mesačnej splátky stavebného úveru činila 93,99 eura, dohodnutých bolo 91 splátok a konečná splatnosť bola stanovená do 15.05.2035. RPMN pri medziúvere bola 5,80 % p.a. a pri úvere 2,94 % p.a. Priemerná RPMN predstavovala 14,70 % p.a.

7. V bode 1 článku II. zmluvy je uvedený účel medziúveru a to je modernizácia a obnova rodinného domu.

8. V zmluve sa konštatuje v článku I. bode 1, že po pridelení cieľovej sumy a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa medziúver zmení na stavebný úver vo výške cca 7.663,38 eura. Presnú výšku úveru bude tvoriť rozdiel cieľovej sumy a nasporenej sumy.

9. V bode 5.2 článku V. zmluvy sa dlžník zaviazal splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 93,99 eura, ktorá bude konštantná počas doby celej splácania úveru.

10. Podľa čl. X má veriteľ právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti, t.j. veriteľ má právo požadovať zaplatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom a dlžník je povinný celý zostatok úveru s príslušenstvom zaplatiť predovšetkým v prípade, ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky staveného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace.

11. Podľa výpisu z účtu stavebného sporenia posledný vklad žalovaných pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti je evidovaný 09.01.2017.

12. Z výpisu z účtu medziúveru je zrejma celková dlžná suma 14.805,40, ktorá pozostáva z istiny 12.664,11 eura, nezaplatených úrokov za úver do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 404,52 eura a nezaplatených úrokov za úver a úrokov z omeškania po vyhlásení mimoriadnej splatnosti 1.736,77 eura.

13. V dôsledku nesplácania úveru žalobca najprv listom zo dňa 06.02.2017 upozornil oboch žalovaných na vyrovnanie dlhu s tým, že v opačnom prípade vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru (tieto listy boli doručené oboch žalovaným 09.02.2017) a následne listom zo dňa 17.03.2017 im oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 17.03.2017. Tento list bol oboch žalovaným doručený 23.03.2017.

14. Z výsluchu žalovanej v 1. rade vyplynulo, že poberá rodičovský príspevok vo výške 214,70 eur mesačne a rodinné prídavky vo výške 70 eur mesačne. Majú tri maloleté deti. Z toho najmladší má jeden rok, s ním je na rodičovskej dovolenke. Nepracuje. Bývajú všetci v byte, kde inkaso platia mesačne 249,11 eur, o čom predložila súdu na nahliadnutie platobný doklad SIPO. Rovnako splácajú aj hypotéku Slovenskej sporiteľni, kde mesačná splátka v súčasnosti predstavuje 145 eur, o čom súdu tiež predložila

na nahliadnutie písomný doklad. Majú aj ďalšie úvery nebankových spoločností, ktoré momentálne ale nesplácajú, pretože na to nemajú.

15. Žalovaný v 2. rade pracuje ako SZČO v spoločnosti GOHR. Jeho príjem je 1.000 eur v hrubom mesačne. V čistom mu po zaplatení zdravotného poistenia zostáva okolo 900 eur. Žiada splácať predmetný úver v splátkach po 150 eur.

16. Zmluva o stavebnom sporení je upravená zákonom č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení, ako aj zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, čo je zrejme aj z čl. XI zmluvy. Zároveň však nepochybne ide aj o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a násl. Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

20. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

21. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

23. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 517 ods. 1 OZ veta prvá, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

26. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

27. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že žalobca uzavrel so žalovanými zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení v spojení so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

29. Na základe uzatvorenej zmluvy boli žalovaným, ktorí sú fyzickými osobami, nepodnikateľmi, dočasne poskytnuté peňažné prostriedky vo forme medziúveru žalobcom, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uzatvorená zmluva obsahovala všetky povinné náležitosti vyžadované ZoSÚ v § 9 ods. 2 reflektujúc jeho eurokonformný výklad v porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere.

30. Nárok uplatnený žalobou je teda v časti o zaplatenie istiny 12.664,11 eura v plnom rozsahu dôvodný, keď žalovaní žalobcovi pohľadávku v uvedenej výške neuhradili, jej výšku nerozporovali, a preto súd zaviazal žalovaných k jej uhradeniu. K uvedenej sume bolo potrebné priznať aj úrok z istiny vyčíslený do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru vo výške 404,52 eura.

31. Z dôvodu omeškania žalovaných s plnením peňažného dlhu vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, ku ktorému došlo 17.03.2017. Žalobcom požadovaná sadzba úrokov z omeškania predstavovala 5 % ročne a táto nepresahovala výšku stanovenú predpismi občianskeho práva. Žalovaným bola preto uložená povinnosť zaplatiť aj kapitalizované úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny pohľadávky od 18.03.2017 do 30.06.2018 vo výške 841,49 eura, ako aj úroky z omeškania vo výške 5 % zo sumy 13.068,63 eura od 01.07.2018 do zaplatenia.

32. Súd však nepovažoval za opodstatnený nárok žalobcu týkajúci sa zmluvného úroku vo výške 5,49 % ročne od 18.03.2017 do 30.06.2018 vo výške 895,28 eura, teda po zosplatnení úveru. V tomto smere v celom rozsahu súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Krajského súdu v Prešove 6Co 190/2014 zo dňa 30.6.2015, s ktorým sa súd stotožňuje a ktorom sa uvádza nasledovné: „Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto

zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.“

33. Na podporu tohto názoru možno poukázať aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Obo 143/98, v odôvodnení ktorého Najvyšší súd zdôraznil, že dohodnuté úroky z poskytnutých úverových prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Podobne možno poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu SR IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, ktoré sa týkalo odmietnutia sťažnosti veriteľa voči rozsudku Krajského súdu v Prešove 1Co/30/3012-145 zo dňa 30.5.2012, ktorý nadväzoval na rozsudok Okresného súdu v Prešove č.k. 29C/131/2011-127. Súdny totiž v týchto rozsudkoch vyslovili názor, že pri zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu v podobe úrokov z úveru a úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami. Ústavný súd pritom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie súdu bolo zjavne neodôvodnené, resp. také, ktoré by popieralo zmysel na právo na súdnu ochranu. Preto bola sťažnosť odmietnutá.

34. Napokon aj v iných veciach týkajúcich sa žalobcu bol totožný právny záver vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/493/2016 zo dňa 15.2.2017 a tiež rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/42/2016 zo dňa 10.5.2017 a sp. zn. 22Co 78/2017 zo dňa 27.03.2018.

35. Z vyššie uvedených dôvodov súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

36. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

37. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

38. Súd zohľadnil zlú sociálnu situáciu žalovaných a preto, aby sa predišlo ohrozeniu živobytia žalovaných, súd jej povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

39. Podľa názoru súdu povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu, ktorý má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a ktorého pohľadávky jeho

dĺžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaní ako spotrebiteľia nesporne sú, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitli v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre nich devastujúce. Žalovaní i prejavili snahu dlh splácať. Povolenie splátok je vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu žalovaných (Žalovaní majú 3 maloleté deti, žalovaná v 1. rade je na rodičovskej dovolenke, jediným žiteľom rodiny je žalovaný v 2. rade. Splácajú hypotéku vo výške 145 eur mesačne a náklady na bývanie vo výške 249,11 eura. Na splácanie ďalších úverov, ktoré majú, im už neostáva.) v súlade so zásadou spravodlivosti uvedenou v čl. 2 ods. 1 CSP.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu strán sporu nezisťiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v rozsahu v rozsahu 94 %. Žalovaní mali úspech v rozsahu 6 %, a preto má žalobca voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88 % (94 % - 6 %), o ktorých výške bude rozhodnuté v samostatnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 3 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.